Panevėžio apylinkės teismo sprendimas

2026-06-30, bylos Nr. e2-191-1103/2026

Teismas: Panevėžio apylinkės teismas
Dokumentas: Sprendimas
Data: 2026-06-30
Bylos Nr.: e2-191-1103/2026
Teisminio proceso Nr.: 2-08-3-04001-2025-7
Bylos rūšis: Civilinė byla
Instancija: I-a instancija

Civilinė byla Nr. e2-191-1103/2026
Teisminio proceso Nr. 2-08-3-04001-2025-7 Procesinio sprendimo kategorijos: 2.6.1.3.6.; 2.6.8.11.2.; 3.2.3.1.; 3.6.10.2.4.1.; 3.6.10.2.4.2.

(S)
PANEVĖŽIO APYLINKĖS TEISMAS
S P R E N D I M A S
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU
2026 m. birželio 30 d.
Panevėžys

Panevėžio apylinkės teismo Panevėžio rūmų teisėja Monika Mockutė,
sekretoriaujant teismo posėdžių sekretorei Renatai Šakalienei,
dalyvaujant ieškovei S. L.,
atsakovams V. M., AB „Swedbank“ atstovui A. P.,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovės S. L. patikslintą ieškinį atsakovams V. M., AB „Swedbank“ dėl solidarios prievolės pakeitimo į asmeninę.

Aprašomoji dalis

Teismas nustatė:

Ieškovė S. L. pateiktu ieškiniu prašo pakeisti solidarią jos ir atsakovo V. M. prievolę pagal 2013 m. balandžio 11 d. paskolos sutartį Nr. (duomenys neskelbtini) į atsakovo V. M. asmeninę prievolę; įpareigoti atsakovą V. M. atlikti visus reikalingus veiksmus banke, kad prašomas pakeitimas būtų įformintas; priteisti iš atsakovo visas patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Ieškinyje nurodė, kad po šalių santuokos nutraukimo 2018 m., už paskolą įgytas turtas buvo priteistas atsakovui V. M., kuris moka paskolos įmokas. Atsakovas geranoriškai neatlieka veiksmų prievolės pakeitimui iš solidarios į asmeninę. Dėl atsakovo neveikimo ji ir toliau yra solidaria skolininkė pagal 2013 m. balandžio 11 d. paskolos sutartį AB „Swedbank“. Realiai paskolos nemoka ir nesinaudoja kredito lėšomis. Buvimas solidaria skolininke riboja jos finansines galimybes. Dėl nurodyto, ji negali gauti naujo kredito ar paskolos asmeniniams poreikiams, nes bankai ją vertina kaip jau turinčią reikšmingą finansinį įsipareigojimą. Tai pažeidžia jos turtinius interesus ir kelia nepagrįstą finansinę riziką. Bankai atsisako jai suteikti naują paskolą. Ji siekia įsigyti gyvenamąjį būstą savo ir šeimos labui.

Ieškovė S. L. teismo posėdžio metu palaikė pareikštus reikalavimus, prašė ieškinį tenkinti. Nurodė, kad kreipėsi į

teismą, kadangi atsakovas V. M. geranoriškai situacijos nesprendžia, dėl prievolės pakeitimo į asmeninę bankui paraiškos neteikia ir reikalingų dokumentų nepristato. Po santuokos nutraukimo namas, kurio statybai buvo imta paskola iš AB „Swedbank“, liko atsakovui, jis moka kredito grąžinimo įmokas ji turtu nesinaudoja ir nėra jo savininkė. Esama situacija varžo jos finansinę laisvę, kadangi jai bankai neteikia kredito. Ji gauna apie 1 300 Eur darbo užmokestį, moka 600 Eur į mėnesį išlaikymą skyriumi gyvenantiems nepilnamečiams vaikams. 2025 m. įsigijo (duomenys neskelbtini), gavo 30 000 Eur kreditą turto įsigijimui iš (duomenys neskelbtini). Turtas įkeistas (duomenys neskelbtini). Ji kas mėnesį moka 400 Eur kredito grąžinimo įmokas už įsigytą turtą. Jai reikalinga papildoma paskola sodo namelio remontui, įrengimui, tačiau bankai jos nesuteikia.

Atsakovas V. M. atsiliepimo į ieškinį nepateikė. Teismo posėdžio metu palaikė banko poziciją. Paaiškino, kad jis kredito įmokas moka, taip, kaip numatyta 2013 m. balandžio 11 d. kredito sutartyje. Įmokos dydis apie 165 Eur per mėnesį, likusi negrąžinta kredito suma apie 11 000 Eur. Jis teikė dokumentus dėl prievolės pakeitimo, bet tuo metu bankas nesutiko, jo gaunamų pajamų nepakako. Nuo to laiko jo finansinė padėtis nedaug pagerėjusi. Vykdo (duomenys neskelbtini), šiais metais gavo 4 250 Eur pajamas. Šeimoje gyvena trys jo nepilnamečiai vaikai bei žmonos nepilnametis vaikas. Žmona turi pasiėmusi kreditą, moka 150 Eur kredito grąžinimo įmokas į mėnesį. Stengsis kreditą AB „Swedbank“ grąžinti greičiau.

Atsakovė AB „Swedbank“ pateiktame atsiliepime į patikslintą ieškinį prašo ieškovės reikalavimą dėl solidarios prievolės pakeitimo į asmeninę prievolę atmesti, kitus patikslinto ieškinio reikalavimus spręsti teismo nuožiūra pagal byloje surinktus įrodymus. Nurodė, jog tarp banko V. M. ir S. L. (buvęs vardas ir pavardė S. M.) 2013 m. balandžio 11 d. buvo sudaryta kredito sutartis Nr. (duomenys neskelbtini), kurios pagrindu buvo suteiktas 28 962,00 Eur (100 000,00 LTL) kreditas. Tinkamas įsipareigojimų pagal šią kredito sutartį įvykdymas yra užtikrintas žemės sklypo, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) ir gyvenamojo namo, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) , esančių (duomenys neskelbtini), įkeitimu. Panevėžio apylinkės teismo Panevėžio rūmų 2018 m. rugsėjo 7 d. sprendimu buvo nutraukta kredito gavėjų santuoka. Kredito gavėjų sudarytos ir minėtu teismo sprendimu patvirtintos sutarties dėl santuokos nutraukimo pasekmių 16 p. numatyta, kad kredito sutartimi Nr. (duomenys neskelbtini) prisiimti įsipareigojimai po santuokos nutraukimo lieka solidaria pareiškėjų prievole. Bankas nėra davęs sutikimo dėl prievolės modifikavimo, todėl ieškinio reikalavimas pakeisti solidariąją prievolę pagal paskolos sutartį Nr. (duomenys neskelbtini) į atsakovo V. M. asmeninę prievolę negali būti tenkinamas. Kredito sutarties bendrųjų sąlygų 15.1 p. numatyta, kad kredito sutarties sąlygos gali būti keičiamos ar papildomos tik šalims raštiškai susitarus. Norint pakeisti kredito sutarties sąlygas, t. y. iš dviejų bendraskolių paliekant vieną, privalo būti atliktas finansinius įsipareigojimus perimančios šalies mokumo vertinimas bei galimybės vykdyti prisiimamus finansinius įsipareigojimus. Dėl kredito sutarties sąlygų pakeitimo į „Swedbank“, AB nesikreipė ieškovė ir be kredito gavėjų sutikimo kredito sutarties sąlygos negalėtų būti keičiamos, todėl teismui vis tik nutarus modifikuoti kredito sutarties sąlygas, bylinėjimosi išlaidos iš „Swedbank“, AB neturėtų būti priteisiamos. Be to, prievolės solidarumas negali priklausyti tik nuo to, kam atitenka įkeistas turtas ar pan.

Atsakovės AB „Swedbank“ atstovas teismo posėdžio metu palaikė atsiliepime į patikslintą ieškinį išdėstytą poziciją. Nurodė, kad nesutinka su ieškovės reikalavimu dėl prievolės modifikavimo. Ieškovei ir atsakovui V. M. buvo suteiktas 100 000 Lt kreditas gyvenamojo namo ir žemės sklypo pirkimui, prievolės įvykdymas užtikrintas įsigyto turto įkeitimu. Nutraukiant kredito gavėjų santuoką prievolė modifikuota nebuvo, kredito gavėjai liko solidariai atsakingi kreditoriui. Kredito sutartis buvo sudaryta raštu, pagal sutarties sąlygas ji gali būti keičiama taip pat raštu tik sutarties šalims sutarus. Ieškovė į banką dėl prievolės keitimo nesikreipė. Pagal Atsakingojo skolinimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2011 m. rugsėjo 1 d. nutarimu Nr. 03-144, 8.4, 30 punktus atliekamas kredito gavėjų mokumo vertinimas, kredito grąžinimo įmokos ir kiti įsipareigojimai negali viršyti 40 procentų asmens gaunamų pajamų. Šiuo metu bankas vertindamas asmens mokumą skaičiuoja, jog vieno asmens pragyvenimui Panevėžio mieste yra reikalinga virš 900 Eur suma. Ieškovė kas mėnesį moka 400

Eur įmokas kredito unijai ir 600 Eur per mėnesį privalo skirti vaikų išlaikymui. Įvertinus ieškovės gaunamas pajamas, kredito įstaigos visiškai pagrįstai papildomų paskolų jai nesuteikia.

Motyvuojamoji dalis

Teismas konstatuoja:

ieškinys atmetamas.

Byloje nustatyta, kad 2013 m. balandžio 11 d. buvo sudaryta kredito sutartis Nr. (duomenys neskelbtini), tarp banko AB „Swedbank“ ir kredito gavėjų V. M. ir S. L. (anksčiau S. M.). Bankas suteikė kredito gavėjams 28 962,00 Eur (100 000,00 Lt) kreditą gyvenamojo namo statybai. Kredito gavėjų prievolių įvykdymas užtikrintas žemės sklypo ir gyvenamojo namo, adresu (duomenys neskelbtini), įkeitimu (hipoteka). Galutinis kredito grąžinimo terminas – 2033 m. kovo 30 d.

Panevėžio apylinkės teismo Panevėžio rūmų 2018 m. rugsėjo 7 d. sprendimu nutraukta ieškovės ir atsakovo V. M. santuoka, patvirtinta santuokos nutraukimo pasekmių sutartis. Pagal santuokos nutraukimo pasekmių sutarties sąlygas žemės sklypas ir gyvenamasis namas, adresu (duomenys neskelbtini), po santuokos nutraukimo asmeninės nuosavybės teise atiteko V. M. (santuokos nutraukimo pasekmių sutarties 10-14 punktai). Dėl prievolių buvę sutuoktiniai susitarė, jog visus sutartinius įsipareigojimus pagal V. M. ir S. M. su AB „Swedbank“ sudarytą 2013 m. balandžio 11 d. Kredito sutartį Nr. (duomenys neskelbtini) po santuokos nutraukimo prisiima ir vykdo solidariai V. M. ir S. M.. Pareiškėjai tarpusavyje susitarė, kad nuo 2018 m. liepos 1 d. minėtą paskolą kreditoriui grąžins V. M.. Šis pareiškėjų tarpusavio susitarimas užtikrina, kad jeigu nuo 2018 m. liepos 1 d. iš pareiškėjos S. M., kaip iš solidarios skolininkės bus išieškota arba ji geranoriškai sumokės dalį negrąžintos paskolos, palūkanų ir kt. privalomų mokėjimų (baudų, delspinigių ir t.t.) kreditoriui, visas kreditoriui sumokėtas sumas S. M. regreso tvarka galės išsiieškoti iš V. M. (santuokos nutraukimo pasekmių sutarties 16 punktas).

Šiuo metu negrąžinta kredito suma yra apie 11 000 Eur, galutinis kredito grąžinimo terminas nepakitęs. Atsakovas V. M. prievoles bankui vykdo tinkamai. Šiuo metu jo mokama kredito grąžinimo įmoka su palūkanomis sudaro apie 165 Eur į mėnesį.

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau ir – CPK) 178 straipsnyje numatyta, kad šalys turi įrodyti aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus bei atsikirtimus, išskyrus atvejus, kai yra remiamasi aplinkybėmis, kurių šio Kodekso nustatyta tvarka nereikia įrodinėti.

Prievolės turi būti vykdomos sąžiningai, tinkamai bei nustatytais terminais pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nurodymų nėra, – vadovaujantis protingumo kriterijais (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau ir – CK) 6.38 straipsnio 1 dalis). Draudžiama vienašališkai atsisakyti įvykdyti prievolę ar vienašališkai pakeisti jos įvykdymo sąlygas, išskyrus įstatymų ar sutarties numatytus atvejus (CK 6.59 straipsnis).

Esant paskolos teisiniams santykiams, paskolos gavėjas privalo grąžinti gautą paskolą paskolos davėjui sutartyje nustatytu laiku ir tvarka (CK 6.873 straipsnio 1 dalis). Ieškinį dėl sutarties pakeitimo galima pareikšti tik po to, kai kita šalis atsisako pakeisti sutartį ar per trisdešimt dienų iš jos negautas atsakymas į pasiūlymą pakeisti sutartį, jeigu sutartis ar įstatymai nenustato kitokios sutarties pakeitimo tvarkos (CK 6.223 straipsnio 3 dalis).

Ieškovės ir atsakovo V. M. sudarytos Kredito sutarties bendrųjų sąlygų 15.1. punkte nustatyta, kad sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos ir galioja iki tol, kol kredito gavėjai įvykdys visus savo įsipareigojimus pagal sutartį. Kredito sutarties sąlygos gali būti keičiamos ar papildomos tik šalims raštiškai susitarus.

Bylos duomenimis ieškovė dėl ginčo kredito sutarties sąlygų pakeitimo į banką raštu nesikreipė ir sutarties sąlygų keitimo neinicijavo (CPK 12, 178 straipsniais). Teismo posėdžių metu atsakovės AB „Swedbank“ atstovas patvirtino, kad atsakovas V. M. pildė paraiškas bankui, teikė preliminarias deklaracijas, duomenis apie pajamas. 2026 m. kovo 5 d. vykusio teismo posėdžio metu atstovas nurodė, kad banko turimais duomenimis apie atsakovo V. M. pajamas, jo gaunamų pajamų prievolės keitimui neužtenka. 2026 m. birželio 11 d. teismo posėdžio metu pasisakydamas dėl atsakovo V. M. nurodytų aplinkybių apie gaunamas pajamas, šeimos sudėtį ir turimų kreditorinių įsipareigojimų dydį, banko atstovas nurodė analogiškas aplinkybes.

Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo (toliau ir - SNTSKĮ) 12 straipsnyje nustatyta kredito davėjo pareiga įvertinti kredito gavėjo kreditingumą. Kreditingumo vertinimas grindžiamas atsakingojo skolinimo principais, tame tarpe tuo, jog kredito davėjas, prieš priimdamas sprendimą suteikti kreditą kredito gavėjui, įvertina kredito gavėjo kreditingumą, atsižvelgdamas į veiksnius, kurie svarbūs tikrinant, ar kredito gavėjas galės vykdyti įsipareigojimus pagal kredito sutartį, ypač į tokius kaip kredito gavėjo tvarios pajamos, jo kredito istorija, pajamų kitimo (augimo ir mažėjimo) galimybė, visi turimi finansiniai įsipareigojimai; skolinimas grindžiamas kredito gavėjo skolinių įsipareigojimų pagal kredito ir kitas sutartis ir pajamų santykio ribojimu ir kt. Kreditingumo vertinimas neturi būti grindžiamas vien tik tuo, kad įkeičiamo nekilnojamojo turto vertė viršija bendrą kredito sumą, arba prielaida, kad nekilnojamojo turto vertė didės. Kredito davėjas turi teisę suteikti kreditą kredito gavėjui tik tuo atveju, kai kreditingumo vertinimo rezultatai leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad kredito gavėjo įsipareigojimai pagal kredito sutartį, tikėtina, bus įvykdyti laikantis kredito sutartyje nustatytų sąlygų. Jeigu kredito sutarties šalys, sudariusios kredito sutartį, susitaria pakeisti bendrą kredito sumą, prieš kiekvieną didesnį bendros kredito sumos padidinimą kredito davėjas atnaujina turimą informaciją apie kredito gavėją ir, remdamasis atnaujinta informacija, iš naujo atlieka išsamų kredito gavėjo kreditingumo vertinimą (SNTSKĮ 12 straipsnio 2, 5, 9 dalys).

Lietuvos Banko Valdybos 2011 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 03-144 patvirtintų Atsakingo skolinimo nuostatų 16 punkte nustatyta, kad kredito gavėjo pagal visus įsipareigojimus vidutinės kredito grąžinimo ir palūkanų įmokos, apskaičiuojamos padalijus visų kredito grąžinimo ir palūkanų įmokų sumą iš kredito trukmės, dydis turi sudaryti ne daugiau kaip 40 proc. asmens (namų ūkio) pajamų, kurias kredito įstaiga pripažįsta tvariomis.

Aukščiau minėtos teisinio reguliavimo nuostatos įpareigoja banką atlikti kredito gavėjo kreditingumo vertinimą, remiantis atsakingojo skolinimo principais. Analogiškas vertinimas turi būti atliekamas ir kredito gavėjams siekiant pakeisti kredito sutarties sąlygas, prievolę pagal sutartį modifikuojant į asmeninę atsakovo V. M. prievolę. Šiuo atveju, banko turimais duomenimis V. M. gaunamų pajamų (įplaukų į sąskaitą banke) prievolės keitimui nepakanka. Tokius banko atstovo, atsakovo V. M. paaiškinimus paneigiančių įrodymų byloje nėra (CPK 12, 178 straipsniai).

Priešingai nei nurodyta patikslintame ieškinyje, teismo posėdžio metu ieškovė nurodė, kad ji 2025 m. gavo 30 000 Eur kreditą iš Panevėžio kredito unijos, pinigus panaudojo sodo sklypo ir namelio įsigijimui, siekia gauti papildomą kreditą remonto darbams. Ieškovė gauna apie 1 300 Eur darbo užmokestį, iš kurio kas mėnesį moka apie 400 Eur kredito grąžinimo įmokas ir 600 Eur skiria nepilnamečių vaikų, gyvenančių su atsakovu V. M., išlaikymui. Iš byloje esančio 2026 m. kovo 13 d. AB „SEB bankas“ atsakymo ieškovei matyti, kad 2025 m. vasario mėnesį prašoma 20 000 Eur kredito suma ieškovei nebuvo suteikta, kadangi atlikus kreditingumo vertinimą, jos gaunamos pajamos nebuvo pakankamos prašomai kredito sumai suteikti. Taigi, priešingai nei teigia ieškovė, jos finansinę laisvę riboja ne tik prisiimti kreditoriniai įsipareigojimai pagal 2013 m. balandžio 11 d. kredito sutartį Nr. (duomenys neskelbtini), bet ir gaunamų pajamų dydis, turima prievolė Panevėžio kredito unijai bei nepilnamečių vaikų išlaikymui skiriamos sumos.

Nagrinėjamu atveju nėra reikšminga, kad ieškovė pagal 2013 m. balandžio 11 d. kredito sutartį Nr. (duomenys

neskelbtini) gautomis lėšomis ir už jas įsigytu turtu nesinaudoja, kadangi prievolių įvykdymas gali būti užtikrinamas įvairiais įstatyme ir sutartyje numatytais būdais (CK 6.70 straipsnis, CPK 185 straipsnis). Šios aplinkybės nepaneigia teisėtai sudarytos ir galiojančios sutarties privalomumo ieškovei (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Be to, pažymėtina, kad ieškovė nutraukiant santuoką su atsakovu V. M. santuokos nutraukimo pasekmių sutartyje patvirtino, kad išoriniame santykyje su kreditoriumi solidarus prievolės pobūdis nėra keičiamas. Atsakovas V. M. tinkamai vykdo santuokos nutraukimo pasekmių sutarties 16 punkto sąlygą, laiku moka įmokas, jokie atskaitymai iš ieškovės nėra atliekami.

Ieškovė neįrodė esant teisėtą pagrindą 2013 m. balandžio 11 d. kredito sutarties Nr. (duomenys neskelbtini) sąlygų keitimui be kitų sutarties šalių sutikimo (CPK 12, 178, 185 straipsniai). Teismas atkreipia dėmesį, kad ieškovė turi teisę kreiptis į atsakovus pati inicijuodama paskolos sutarties keitimą ir ieškoti visoms šalims priimtinų sutarties sąlygų keitimo variantų.

Taip pat teismas nenustatė pagrindo tenkinti antrą ieškovės reikalavimą – įpareigoti atsakovą V. M. savo lėšomis atlikti visus reikalingus veiksmus banke, kad būtų įformintas sutarties keitimas, atleidžiant ieškovę nuo prievolės AB „Swedbank“. Iš aukščiau išdėstytų aplinkybių ir teisinio reglamentavimo akivaizdu, kad sutarties sąlygų keitimas priklauso nuo kredito davėjo – banko sutikimo, atsakovo V. M. šeimos narių finansinės situacijos, gaunamų pajamų dydžio, o ne tik formalaus paraiškos bankui užpildymo ir dokumentų pateikimo, todėl ieškovės prašomo įpareigojimo skyrimas atsakovui objektyviai nėra galimas.

Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ji ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą (CPK 93 straipsnio 1 dalis). Atsakovai bylinėjimosi išlaidų nepatyrė, tokių duomenų nėra. Procesinių dokumentų siuntimo išlaidos taip pat nesusidarė.

Rezoliucinė dalis

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 259, 260, 270 straipsniais, teismas

nusprendžia:

ieškinį atmesti.

Sprendimas per trisdešimt dienų nuo jo priėmimo dienos apeliaciniu skundu gali būti skundžiamas Panevėžio apygardos teismui, apeliacinį skundą paduodant Panevėžio apylinkės teismo Panevėžio rūmuose.

Teisėja Monika Mockutė